

VẤN ĐÁP HỌC PHẬT

Kỳ 8

*Hòa thượng Tịnh Không trả lời câu hỏi
của đồng tu tại Hồng Kông*

Thời gian: 8/7/2005

Địa điểm: Hiệp hội giáo dục Phật-đà Hồng Kông

Quý vị pháp sư, quý vị đồng tu.

Hỏi: Chỗ này có một vị đồng tu Singapore, ông ấy đưa ra một số câu hỏi, nội dung của ông ấy hơi dài một chút. Đoạn đầu tiên ông ấy nói ông ấy biết một niệm lúc lâm chung là quan trọng nhất, bình thường niệm Phật là để lúc lâm chung có thể đề khởi câu Phật hiệu này, thực sự làm được tâm không điên đảo, người này chắc chắn sẽ có thể vãng sanh, cho nên một niệm cuối cùng quan trọng hơn bất cứ điều gì. Nhưng gần đây đệ tử nghe được một số người nói (ông ấy đưa ra một ví dụ), một người trong một vụ tai nạn xe, cả xe có hơn 40 người, chiếc xe khách lớn này rơi từ trên cầu cao 10 mét xuống sông lớn bên dưới, đương nhiên người trên xe đa phần đều gặp nạn. Trong đó có một cô gái rất may mắn, hình như cơ thể cũng không bị thương, nhưng tinh thần hoảng hốt, đương nhiên trong đại nạn này, đã ngòai ngay người ở bên bờ sông, không biết trải qua chuyện gì, chắc là có quỷ thần bảo hộ cô ấy. Cho nên có người nói, chỉ cần bình thường tin tưởng, nguyện cầu sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc, cho dù niệm Phật chưa đạt tâm thanh tịnh, hoặc lúc lâm chung chưa niệm A-di-đà Phật, A-di-đà Phật đại từ đại bi cũng sẽ đến tiếp dẫn, cũng có thể vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc, cách nói này đúng đắn không?

Đáp: Đúng đắn hay không thì không cần hỏi tôi, nhất định phải y giáo bất y nhân. Chúng ta nhất định phải hiểu được tứ y pháp mà năm đó Thích-ca Mâu-ni Phật nói với chúng ta trước khi viên tịch, thứ nhất là “y pháp bất y nhân”, pháp là kinh điển, trong kinh điển không có cách nói này, nếu như không có, chúng ta không thể tin tưởng. Kinh điển phải y theo điều gì? Nhất định phải y theo kinh điển Tịnh tông, chúng ta tu pháp môn này. Hiện tại, kinh điển mà pháp môn này của chúng ta căn cứ theo là sáu bộ, năm kinh một luận, bạn có thể dựa vào những điều trong kinh có nói, chắc chắn không có vấn đề; trong kinh không có, người nào nói cũng đều không được, Bồ-tát nói chúng ta cũng không thể nghe. Nếu quý vị đọc “Quán Vô Lượng Thọ Phật Kinh Tứ Thiếp Số” của đại sư Thiện Đạo thì bạn sẽ hiểu. Đại sư Thiện

Đạo, rất nhiều người biết ngài là A-di-đà Phật hóa thân tái lai, lời của đại sư Thiện Đạo chính là lời của A-di-đà Phật tự mình nói, trong Quán kinh giảng rất rõ ràng, rất tường tận, chúng ta phải ghi nhớ. Cách nói này nêu trong kinh luận không có cách nói này, chúng ta không thể tin tưởng, chúng ta vẫn là nhất định phải thành thật niệm Phật, lúc lâm chung bản thân không thể niệm, phải dựa vào trợ niệm, trợ niệm là niệm niệm nhắc nhở chính mình.

Hỏi: Câu hỏi thứ hai, ông ấy nói thậm chí [có người] còn nói không được tu học hoàn toàn dựa vào bản hội tập kinh Vô Lượng Thọ, nhất định phải dựa theo bản dịch gốc của năm loại kinh văn làm chuẩn, đồng thời đưa ra [nội dung] nói trong bản dịch đời Đường, lúc Bồ-tát thế giới Cực Lạc đi thuyền từ quay lại, thừa nguyện tái lai, cũng sẽ có mê cách ám, dựa vào đó chứng minh bản hội tập bất thiện. Nhưng khi đệ tử đi tra bản dịch thời Đường, lại thấy chi tiết và giản lược của kinh văn bản dịch thời Ngụy có chút khác biệt. Đệ tử ngu muội, không dám đoán bừa ý nghĩa của kinh, cho nên liệt kê ở đây, mong sư phụ từ bi khai thị.

Đáp: Còn như chúng ta dựa theo quyền nào, bởi vì kinh điển đều là phiên dịch từ tiếng Phạn sang, trước đây tổ sư đại đức dạy chúng ta, chúng ta phải dựa vào quyền nào mới đáng tin? Dựa vào Đại tạng kinh, quyền này có thu thập trong Đại tạng kinh, vậy thì chắc chắn không có vấn đề, tại sao vậy? Đại tạng kinh là được nhiều đời cao tăng đại đức khẳng định, nếu có người phản đối, kinh này của họ không thể nhập tạng, nhập tạng là một tiêu chuẩn, chính là thiện tri thức trong thiên hạ cùng công nhận. Nếu có nghi hoặc? Có nghi hoặc thì bạn có thể không dựa theo bộ kinh này, ví dụ Tịnh tông chúng ta có năm bộ kinh, bạn không tin tưởng kinh Vô Lượng Thọ, vậy tin kinh A-di-đà cũng được, bạn dựa theo kinh A-di-đà là được, kinh Quán Vô Lượng Thọ cũng được, Đại Thế Chí Bồ-tát Niệm Phật Viên Thông Chương cũng được, Phổ Hiền Hạnh Nguyện cũng được, chỉ cần dựa theo một loại đều được. Nhưng nhất định phải biết, vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc, Phật tổ đều nói với chúng ta “tâm tịnh thì cõi Phật tịnh”, tâm không thanh tịnh làm sao có thể vãng sanh? Đạo lý này đã nói thấu triệt rồi.

Trong kinh giáo, đức Phật thường dạy bảo chúng ta: “Hết thấy pháp từ tâm tưởng sanh”, tâm chúng ta nghĩ tới A-di-đà Phật, làm gì có đạo lý không sanh Tịnh độ? Nếu trong tâm có nghi hoặc, bản dịch này có vấn đề, bản dịch kia có vấn đề, có thể vãng sanh được không? Không thể vãng sanh. Cho nên trong kinh nói, “nghi” là chướng ngại lớn nhất của Bồ-tát. Ngay cả Bồ-tát cũng là chướng ngại lớn nhất, vậy

thì chúng ta càng không cần nói tới, cho nên tín tâm này quan trọng hơn bất kỳ điều gì. Nếu mọi người cảm thấy kinh Vô Lượng Thọ không đáng tin, vậy bạn dựa theo kinh A-di-đà, Yếu Giải của kinh A-di-đà là do đại sư Ngẫu Ích viết, rất nhiều người biết đại sư Ấn Quang là Đại Thế Chí Bồ-tát cõi Tây Phương tái lai, điều này mọi người đều không nói ra, Ấn Tổ tán thán Yếu Giải này: “cho dù là cổ Phật tái lai viết bộ chú giải cho kinh Di-đà thì cũng không thể vượt qua được bản này”, tán thán đến cực điểm. Trước đây tôi giảng kinh ở Singapore, pháp sư Diễn Bồi từng hỏi tôi, ông nói lời này của Ấn Tổ có phải là hơi quá không? Tôi nói với pháp sư Diễn Bồi, tôi nói lời này của Ấn Tổ không hề quá chút nào, thực sự nói vô cùng đúng đắn, đích thực là như vậy, nếu bạn thông kinh Di-đà, tu học kinh này thông rồi thì cũng thông kinh Vô Lượng Thọ.

Kinh Vô Lượng Thọ hiện tại tổng cộng có chín quyển, có chín loại, năm loại bản dịch gốc, một loại là bản tiết hiệu do Bành Tế Thanh biên soạn, ba loại còn lại là bản hội tập. Nếu bạn tới hỏi tôi, tôi có thể nói cho bạn biết, dựa theo bất kỳ quyển nào trong chín quyển này đều có thể vãng sanh. Vậy tại sao lại có bản hội tập? Bởi vì năm loại bản dịch gốc có chi tiết và giản lược khác nhau. Có quyển về phương diện này nói chi tiết một chút, về phương diện kia nói đơn giản một chút, có tình huống này, cho nên cần thiết có bản hội tập. Dựa theo bản hội tập, chúng tôi hiện nay dựa theo bản hội tập của cư sĩ Hạ Liên Cư, người dựa theo quyển này tu hành vãng sanh không ít, đây là chúng tôi tận mắt nhìn thấy, tận tai nghe thấy. Ví dụ rõ ràng nhất chính là lão Lâm trưởng - lão cư sĩ Trần Quang Biệt ở Cư Sĩ Lâm Singapore, ông ấy vãng sanh là nghe tôi giảng kinh Vô Lượng Thọ, mỗi ngày nghe tám tiếng đồng hồ, hai năm không gián đoạn, vừa nghe kinh, vừa niệm Phật, ông ấy thực sự buông xuống vạn duyên, biết trước thời gian vãng sanh. Chuyện này mọi người ở Singapore đều biết, là dựa theo bản hội tập, cho nên ví dụ này quá nhiều.

Quan trọng nhất là tín tâm. Đại sư Ngẫu Ích nói với chúng ta trong Di-đà Yếu Giải, ngài giảng tín nguyện hạnh rất thấu triệt, tín ngài giảng sáu điều, thứ nhất phải tin tưởng chính mình, tin tưởng chính mình có Phật tánh, tin tưởng chính mình có thiện căn, tin tưởng chính mình đời này chắc chắn có thể vãng sanh thế giới Cực Lạc, chắc chắn có thể thân cận A-di-đà Phật. Điều này quan trọng, nếu bản thân mình không tin tưởng chính mình thì không có cách nào, Phật cũng không giúp đỡ được. Cho nên điều đầu tiên của tín tâm là tin chính mình, tin chính mình có thiện căn này, không có nghi hoặc. Thứ hai là tín tha, tha chính là Thích-ca Mâu-ni Phật, A-di-đà

Phật, tin tưởng bốn mươi tám nguyện của A-di-đà Phật, vậy nên bản hội tập này là cần thiết. Bạn xem trong năm loại bản dịch gốc, có bản có 36 nguyện, có bản có 24 nguyện, có bản có 48 nguyện, khác biệt rất lớn. Cho nên phải hiểu được tổ sư đại đức xưa nay tại sao lại hội tập, hội tập có đạo lý, là giúp bạn bớt rất nhiều việc, nếu không thì năm bản dịch gốc này bạn đều phải tụng, vậy bạn mới có thể hoàn toàn nhìn thấy được thế giới Tây Phương Cực Lạc mà Thế Tôn giới thiệu. Bởi vì kinh này, năm đó Thích-ca Mâu-ni Phật tại thế không chỉ giảng một lần, giảng rất nhiều lần, đương nhiên mỗi lần đều không giống nhau, cho nên sau khi kết tập đều gọi là kinh Vô Lượng Thọ, chúng ta phải hiểu đạo lý này.

Đọc bản hội tập chính là đều đọc năm bản dịch gốc, đây là tổ sư đại đức làm công việc như vậy cho chúng ta, làm công việc này rất tốt, giúp chúng ta bớt rất nhiều việc. Bản hội tập này chính là hội tập hoàn thiện của năm bản dịch gốc, đây là bản hội tập hoàn thiện, cho nên chúng tôi không hề hoài nghi bản hội tập này. Bản hội tập này là thầy Lý truyền cho tôi, tôi có niềm tin đối với thầy, người khác hoài nghi, tôi không hoài nghi; nếu người khác hoài nghi mà tôi cũng hoài nghi, người khác sẽ mắng tôi ngay lập tức, “pháp sư Tịnh Không nghịch sư phản đạo”, tội danh này của tôi sẽ tới ngay lập tức. Mọi người không phải là truyền nhân của thầy Lý, đương nhiên bạn có thể phủ định, có thể phản đối, tôi thì không được. Một khi tôi phản đối thì tôi không còn chỗ đứng nữa. Người trong thiên hạ đều phản đối, nhưng tôi kiên trì tu pháp môn này, không hoài nghi chút nào, mọi người nhất định phải hiểu đạo lý này.

Hỏi: Tiếp theo là cư sĩ Hồng ở Hồng Kông, bà ấy nói đệ tử là tình nguyện viên ở đạo tràng chỗ chúng ta, chồng của bà ấy sau khi bị cướp vào tháng 8 năm 2000, chữa trị đến này vẫn hôn mê bất tỉnh. Thỉnh pháp sư Tịnh Không khai thị, đệ tử ngoài tụng kinh, phóng sanh, ăn chay, còn phải làm điều gì nữa mới có thể giúp ông ấy sớm ngày khỏe lại? Thậm chí là có cách nào có thể giảm nhẹ tội chướng của ông ấy hoặc cầu sanh Tịnh độ?

Đáp: Vào thời đại hiện nay đạo đức luân lý hoàn toàn không tồn tại nữa, sống trên thế gian này rất đau khổ, giữa con người với con người chỉ có lợi và hại. Hơn nữa chúng ta tỉ mỉ quan sát con người hiện nay, cho dù là người lớn, hay thậm chí là trẻ em, họ nghĩ đến những điều gì? Họ nói những điều gì? Họ làm những việc gì? Nếu bạn quan sát tỉ mỉ thì bạn sẽ cảm thấy xã hội này rất đáng sợ. Nếu cứ tiếp tục phát triển như vậy, 20 năm sau xã hội này không thể ở được nữa, con người ở cùng

nhau đều tràn đầy oán hận, oán khí, không tin tưởng bất kỳ ai, cha con cũng không tin tưởng. Bạn xem hiện tại là con giết cha mẹ, cha mẹ giết con, anh em tàn sát lẫn nhau, thường nghe thấy chuyện này. Vào thời xưa không có chuyện này, tại sao hiện nay lại trở nên như vậy? Rốt cuộc vấn đề xuất hiện ở đâu? Chúng tôi cũng quan sát rất tỉ mỉ, căn nguyên là ở giáo dục. Ngôn ngữ Trung Quốc gọi là “xà trên không thẳng, xà dưới lệch”, xà trên là gì? Người làm cha mẹ, cha mẹ không làm tấm gương tốt cho con cái thấy, bạn muốn tương lai con cái hiếu thuận thì điều này làm sao có khả năng?

Đặc sắc của giáo dục Trung Quốc là ở gia đình. Đại gia đình trước đây, không giống gia đình nhỏ hiện nay, đại gia đình là số lượng người trong một gia đình, ít thì có mấy chục người, lớn thì có mấy trăm người, gia đình lớn như vậy, cho nên tên gia sẽ có thể trị quốc. Giáo dục trẻ nhỏ bắt đầu từ lúc nào? Ít nhất là từ lúc đưa trẻ ra đời, mắt chúng mở ra biết nhìn, đôi tai nhỏ của chúng cũng biết nghe, mặc dù chưa biết nói chuyện, chưa biết đi nhưng chúng đã đang học rồi, nhất cử nhất động của người lớn, lúc này đều để lại ấn tượng rất sâu cho chúng. Cho nên trẻ nhỏ tới bốn tuổi, năm tuổi đều rất hiểu chuyện, người lớn đều làm tấm gương tốt cho chúng thấy, chúng liền học tốt, bộ dạng của người lớn không tốt, chúng liền học hư. Vậy nghĩ thử xem, hiện tại người lớn chúng ta làm ra tấm gương thế nào cho trẻ nhỏ, cho thanh thiếu niên? Chúng học rất nhanh, tương lai hiệu quả học được sẽ ngày càng lợi hại hơn, chúng ta chỉ có một phần xấu, tương lai chúng có mười phần xấu, con trai của chúng sẽ có 100 phần xấu, vậy thì nguy rồi! Chúng ta tỉ mỉ phản tỉnh, tôi đã 80 tuổi, tôi thường nói với mọi người, lúc tôi 10 tuổi, tôi còn nhớ rất rõ tình hình xã hội thời đó; năm 20 tuổi là thời kỳ kháng chiến, chúng tôi là học sinh lưu vong, thực sự là nay đây mai đó, đã rời khỏi gia đình, nhưng đi đến bất kỳ nơi nào đều vẫn có người tốt chăm sóc bạn, thời đó người tốt nhiều. Hiện tại thì không ôn, hiện tại nếu bạn lưu vong thì ai chăm sóc bạn? Ba mươi năm, bốn mươi năm, năm mươi năm, bạn thử so sánh mười năm một xem, thực sự là thối đời ngày một sa sút, mỗi năm một kém đi. Hiện tại phong khí cướp bóc trên toàn thế giới này nơi nào cũng có, thực sự rất đáng sợ.

Nhưng người học Phật biết, bốn loại quan hệ giữa con người với con người, chúng ta không thể không tin điều này, nếu không tin tưởng thì bạn đã uổng công học Phật rồi. Phật nói với chúng ta, quan hệ giữa người với người, từ cha con tới bạn bè, cho đến người bình thường đều không rời khỏi bốn loại quan hệ này, báo ân, báo

oán, đòi nợ, trả nợ. Nếu không phải bốn loại quan hệ này, vậy thì giống như người xa lạ, đôi bên chắc chắn sẽ không xâm phạm, sẽ không quấy nhiễu. Hôm nay chúng ta bị kẻ trộm tới trộm, bị kẻ cướp tới cướp, đều có quan hệ với “nhân” trong đời quá khứ. Chuyện này bạn xem nước Mỹ có nhà tiên tri, đây là người rất nổi tiếng trong thế chiến thứ hai, là người rất nổi tiếng, tên là Edgar Cayce, tôi từng xem qua báo cáo của ông ấy. Thật ra mà nói, năng lực của ông ấy không phải là bản thân ông ấy có, là linh quỹ dựa thân, mượn thân thể của ông ấy làm chuyện tốt. Linh quỹ này là linh quỹ rất thiện lương, ví dụ khi hỏi cò bạc, hỏi mua vé số thì ông ấy không trả lời bạn, không nói chuyện với bạn. Điều bạn hỏi là chuyện tốt, ông ấy sẽ nói với bạn, nếu bạn hỏi là những chuyện tham sân si mạn, ông ấy không trả lời bạn, cho nên linh quỹ này rất thiện lương.

Ông ấy từng nói qua, bất kỳ người nào trên thế gian này, chuyện mà bạn gặp được mỗi ngày, tuyệt đối sẽ không có chuyện nào là đột nhiên phát sinh, hay ngẫu nhiên, không có nguyên nhân ngày trước, không thể nào, tất cả đều có tiền căn hậu quả. Chúng ta bị người khác cướp, nhất định là có nguyên nhân ngày trước, tại sao họ không cướp của người khác, họ tới tìm mình? Tuyệt đối không phải là vận khí của mình không tốt, không phải vậy, có nguyên nhân ngày trước. Đời quá khứ mình có oán với họ, tới báo oán, đây không phải là báo ân. Từ chỗ này chúng ta phải hiểu được đạo lý nhân quả này, mọi người phải phản tỉnh, chúng ta có phải là luôn bố thí ân đức không? Điều này quan trọng. Đó là chúng ta đối với người khác tốt, dùng tâm thiện lương chân thành đối đãi với người khác, cho dù gặp được oan thân trái chủ trước đây, họ cũng sẽ tha cho bạn ba phần; con người bạn rất khá, là người tốt, bỏ đi, không gây phiền phức cho bạn nữa, đây là có đạo lý. Cho nên, mặc dù gặp phải người muốn báo thù bạn, họ không nhẫn tâm, con người bạn rất khá, là người tốt.

Từ đó biết được, chúng ta muốn hóa giải oán hận thì không được báo thù, không được oán hận. Người khác trộm của tôi, người khác cướp của tôi, tôi đều rất hoan hỷ, tại sao vậy? Trả nợ xong, trả hết rồi, lần sau tôi để đồ ở đây họ cũng sẽ không lấy, tại sao vậy? Tôi không nợ họ. Cho nên chúng ta hiểu được điều này, đây đều là Phật dạy chúng ta, đây là chân lý, chúng ta có thể y giáo phụng hành, chắc chắn có lợi ích. Cho nên hi vọng mọi người phải suy nghĩ kỹ những đạo lý này, đối với người phải hiền hậu. Phật pháp nói về sám trừ nghiệp chướng, điều quan trọng nhất của sám trừ nghiệp chướng là sau không tái phạm, đây là sám trừ thực sự, không phải là ở trước mặt Phật Bô-tát tụng kệ sám hối, sau khi niệm xong vẫn như vậy, vẫn

tái phạm, vậy thì vô dụng. Đây là lừa mình dối người, lừa gạt Phật Bồ-tát, sẽ không có hiệu quả, không tiêu trừ được nghiệp chướng. Tâm chân thành, tâm hết sức chân thành làm theo lời dạy bảo của các vị thánh hiền, làm theo lời dạy bảo của Phật Bồ-tát, vậy là đã sám hối.

Thập Thiện Nghiệp Đạo vô cùng quan trọng, từ nay về sau nhất định phải tuân thủ, không sát sanh, không tổn hại hết thảy chúng sanh; không trộm cắp, không trộm cắp chắc chắn không thể có suy nghĩ chiếm lợi của người khác, bạn vẫn muốn chiếm lợi của người khác, tâm này là tâm trộm cắp, tâm trộm cắp mới có hành vi trộm cắp, phải đoạn trừ từ trong tâm. Không dâm dục, không nói dối, không nói ly gián, không nói thô ác, không nói thêu dệt, không tham, không sân, không si, bắt đầu làm từ chỗ này. Thế gian này, hiện tại chúng ta sống trong thời loạn mà trước nay chưa từng có trong lịch sử, đây là cộng nghiệp chiêu cảm, nghiệp bất thiện chiêu cảm. Sinh ra trong thời đại này, thật ra mà nói đối với người tu hành có chỗ tốt. Là chỗ tốt nào? Khiến chúng ta không lưu luyến thế gian này, dễ dàng sanh tâm xuất ly. Chúng ta muốn thoát khỏi lục đạo luân hồi, thoát khỏi thập pháp giới, thế gian này quá khổ rồi, hiện tại mọi người lại gặp được pháp môn Tịnh tông trong Phật pháp; chỉ cần gặp được pháp môn Tịnh tông, không gặp được thì không có cách nào, thực sự gặp được, bạn thực sự có thể hiểu, có thể tin tưởng, y giáo phụng hành, không ai không thành tựu. Tổ sư xưa nay nói, pháp môn này gọi là vạn người tu vạn người vãng sanh. Tại sao có người tu Tịnh độ mà không thể vãng sanh? Họ không thật tu, chúng ta hiện nay giảng kinh Hoa Nghiêm đúng đến đoạn này, Văn-thù Bồ-tát đưa ra câu hỏi này, tại sao học Phật có người thành tựu, có người không thể thành tựu? Đúng lúc giảng đến đoạn này, phàm là không thể thành tựu, bạn không học tập theo phương pháp, lý luận nói trong kinh luận, cho nên bạn không thể thành tựu; nếu là làm theo lời dạy bảo của Phật, ai cũng thành tựu, không ai không thành tựu, nhất định phải hiểu điều này.

Hỏi: Vị này là cư sĩ Thường đến từ Nam Kinh, đoạn đầu ông ấy nói, ông nói đồng tu Tịnh tông ở Nam Kinh nghỉ hoặc, đạo tràng vốn cộng tu chung ở chùa Cổ Thụ Phong bị Cục Du Lịch bao trọn, mỗi năm họ sẽ nộp cho chùa một khoản lợi nhuận nhất định, người xuất gia bảo chúng con đừng niệm Phật trong chánh điện nữa, đổi sang một căn phòng nhỏ, đại khái chỉ đủ cho 20 người niệm Phật, phải làm như thế nào? Tình huống này có được coi là mở cửa hàng kinh doanh Phật giáo không? Cửa hàng kinh doanh Phật giáo có thể niệm Phật không?

Đáp: Người niệm Phật, khi nãy tôi vừa nói qua, quan trọng nhất là tâm địa thanh tịnh. Muốn đạt được tâm địa thanh tịnh, những chuyện này tốt nhất là coi như không nhìn thấy, nghe mà không nghe. Hãy nghĩ xem đại sư Ấn Quang dạy chúng ta, lão nhân gia ngài sống ở thời gần đây nhất, là vị tổ sư Tịnh tông gần chúng ta nhất, lại nghe nói ngài là Đại Thế Chí Bồ-tát tái lai, chúng ta có thể không tin tưởng sao? Ấn Tổ nói với chúng ta, vào thời đại hiện nay, đạo tràng tốt nhất không vượt quá 20 người, càng nhỏ càng tốt, tại sao vậy? Chi phí ít, dễ duy trì, bạn có thể không cầu người, chỉ cần hai ba vị hộ pháp đắc lực, bạn sẽ không có vấn đề nữa, thân tâm an ổn. Người quá đông không phải là chuyện tốt, người đông không những miệng tạp, suy nghĩ cũng tạp, bạn làm sao có thể lãnh đạo đại chúng? Cho nên Ấn Tổ chủ trương đạo tràng nhỏ này không vượt quá 20 người, tôi vô cùng tán thán, tôi vô cùng hướng tới. Đạo tràng càng nhỏ, chi phí càng nhỏ, càng dễ dàng duy trì, nếu thu nhập của chúng ta có dư ra, dư ra thì làm sự nghiệp từ thiện phúc lợi.

Những sự nghiệp từ thiện phúc lợi làm trong đời này của tôi là tôi học pháp sư Ấn Quang, ngài là điển hình tốt nhất cho chúng ta. Cả đời Ấn Tổ, tín đồ tại gia nhiều, cúng dường nhiều, bản thân ngài không dùng nhiều thêm một đồng tiền, ăn mặc ở đi lại giống như đại chúng thường trụ, áo thô cơm nhạt, tất cả cúng dường lão nhân gia ngài chỉ làm một chuyện, điều này thật hiếm có, in kinh bố thí. Vào thời đại của ngài, hoàng pháp vẫn chưa có những khoa học kỹ thuật này, in kinh. Cho nên ngài lập ra Hoàng Hóa Xã ở chùa Báo Quốc Tô Châu, chính là nơi lưu hành kinh Phật, tất cả mọi thu nhập, cúng dường toàn bộ đều đem đi in kinh, đây thực sự là hiếm có, rất không dễ dàng, cả đời làm một chuyện là bố thí pháp.

Tôi làm sao biết được cả đời ngài chỉ làm chuyện này? Lúc về già Ấn Tổ từng tổ chức một lần pháp hội ở Thượng Hải, pháp hội Hộ Quốc Túc Tai ở Thượng Hải, ngài có ghi hình lưu hành. Pháp hội này là bảy ngày, ngày cuối cùng là tiếp nhận quy y, tam quy ngũ giới, truyền tam quy ngũ giới, tổng cộng là tám ngày. Tôi đọc tư liệu này mới biết được, lúc đó trong nước có tai nạn, ngài trích ra 3000 đồng đại dương từ quỹ in kinh để làm cứu trợ tai nạn. Tôi mới biết được lão nhân gia cả đời chỉ in kinh, gặp phải tai nạn nặng nề mới lấy ra ít tiền, trích ra từ trong quỹ in kinh. Cho nên cả đời này tôi học theo pháp sư Ấn Quang, tôi cũng không có đạo tràng, đạo tràng đều là đồng tu địa phương thành lập, đạo tràng nơi này của chúng ta, ba tầng này mọi người đều nhìn thấy, tầng một là lão cư sĩ Trần ở Sán Đầu cúng dường, tầng hai, tầng ba cũng là các cư sĩ tự mình phát tâm cúng dường. Tôi không đi hóa duyên,

tôi cũng không đi hỏi tiền người khác, không hề nói tôi muốn xây đạo tràng ở Hồng Kông, không có, tự mọi người đồng tâm hiệp lực quyên góp ra nơi này, tự thành lập ban giám đốc để quản lý. Vậy tôi tới nơi này, tôi ở nơi này giảng kinh, giảng xong liền rời đi, nơi này không liên quan chút nào đến tôi. Tiền mà mọi người cúng dường tôi, tôi đều đem đi làm sự nghiệp hoằng pháp lợi sanh, làm sự nghiệp dạy học.

Cả đời tôi chưa từng hóa duyên, chưa từng hỏi xin tiền người khác, chết đói là đáng đời, trong mệnh rồi, chết đói cũng không thể hỏi xin người khác một phân tiền, tôi chính là người như vậy. Nhưng tới lúc về già, thực sự trên toàn thế giới, bởi vì đi đến quá nhiều nơi, đồng tu ở các nơi đều giúp đỡ tôi hoằng pháp. Nhưng tôi không tích lũy tiền tài, nhưng lúc cần làm việc, thực sự là tiền tự nhiên sẽ tới, từ đâu mà tới tôi cũng không biết, cho nên rất tự tại, không phải lo nghĩ chút nào. Đây là thế nào? Cảm ứng đạo giao, đây là đức Phật trong kinh điển dạy chúng ta, dùng tiền tài phải bố thí, bố thí tài, càng thí càng nhiều, thông minh trí tuệ là bố thí pháp, khỏe mạnh sống lâu là bố thí vô úy, chúng ta có thể tu ba loại bố thí này thì có thể tiêu trừ nghiệp chướng, có thể đạt được phước báo. Cho nên không cần sợ hãi, có bao nhiêu thì bố thí bấy nhiêu, tới lúc bạn cần tự nhiên sẽ tới, từ đâu mà tới thì không biết, đây là tốt hơn bất kỳ thứ gì.

Cho nên, chuyện này thông thường trong nước nếu có chùa hay am đường, họ cung cấp một nơi nhỏ cho các bạn niệm Phật, chuyện tốt, nhất định phải nghiêm túc niệm Phật ở đó, đừng nên phê bình, phê bình là sai rồi, bản thân phải làm ra tấm gương tốt cho người khác thấy. Hai mươi người các bạn, nếu có vài người ngồi vắng sanh, đứng vắng sanh ở niệm Phật đường, vậy thì chấn động rồi, vậy thì việc niệm Phật sẽ được khởi xướng rất nhiều. Phải làm ra tấm gương cho người khác thấy, nói không có tác dụng, họ không tin tưởng, làm ra tấm gương tốt cho người khác thấy, để mọi người biết được sự thù thắng của pháp môn này, vậy thì đúng.

Hỏi: Đoạn thứ hai ông ấy nói, chùa Huyền Trang núi Tiểu Cửu Hoa ở Nam Kinh từng cung cấp một gian phòng đủ cho hơn 30 người niệm Phật, hiện tại lại chật đầy sách, đồ vật linh tinh trong gian phòng đó, niệm Phật cũng không niệm được, chỉ đành chủ động dọn đi. Hiện tại thuê một viện dưỡng lão chưa từng được sử dụng ở ngoại ô, có thể chứa được 80 người, tiền thuê một năm là 35.000. Nhưng thuê để dùng như vậy liệu có thể duy trì được bao lâu?

Đáp: Đây đều là chuyện tốt, thuê một ngày công đức một ngày, thuê một tháng công đức một tháng, không cần nghĩ lâu dài, tốt nhất nghĩ tới kinh Di-đà nói, hoặc

một ngày, hoặc hai ngày, cho đến bảy ngày liền vãng sanh, bạn nghĩ lâu dài như vậy là sai rồi, bạn vẫn chưa muốn đi. Nếu thực sự muốn đi, thời gian như vậy là đủ rồi. Tâm thái này của bạn, bạn không nở rời khỏi thế gian này, cho nên rất khó vãng sanh, chúng ta phải hiểu đạo lý này. Cho nên Phật pháp, thời gian chúng ta tu học chỉ giới hạn một ngày, chính là hôm nay, ngày mai không nghĩ tới, nghĩ tới ngày mai thì bạn sẽ có phiền não, chỉ có hôm nay sẽ rất vui vẻ. Có thời gian một ngày thì cố gắng tu một ngày, có thời gian hai ngày thì cố gắng tu hai ngày, dứt khoát không được nghĩ lâu dài, lâu dài ở thế giới Tây Phương Cực Lạc, điều này rất quan trọng.

Hỏi: Vị đồng tu này từng tới học viện Tịnh tông ở Úc học tập vào tháng tư năm 2004, sau khi học tập nhận được sự dạy bảo của lão pháp sư nên hiểu được rất nhiều, cũng phát nguyện trước Phật, nhất định phải y giáo phụng hành. Đến nay đã hơn một năm rồi, gặp phải rất nhiều cảnh giới, bản thân vẫn làm theo tập khí, không thêm để ý đến, sau đó lại vô cùng hối hận, vì vậy mà vô cùng phiền não, thậm chí là đau lòng, người như con liệu có thể vãng sanh Tây Phương không?

Đáp: Chuyện này không cần hỏi người khác, hỏi bản thân mình. Có thể vãng sanh hay không? Bạn có thể y giáo phụng hành không? Điều này là quan trọng nhất, hiện tại bạn thắc mắc nhiều như vậy, lo nghĩ nhiều như vậy, bạn không quen thuộc kinh giáo, nhất định phải nghe kinh nhiều hơn. Nghe kinh nhiều hơn, học kinh giáo nhiều hơn, kinh giáo là giúp đỡ chúng ta hiểu được thế giới Tây Phương Cực Lạc, cũng hiểu được thế giới Ta-bà hiện tại của chúng ta. Cho nên đối với hoàn cảnh của chúng ta, hoàn cảnh sinh hoạt, phải có nhận thức đúng đắn, sau đó bạn hạ quyết tâm, tôi phải tới thế giới Cực Lạc, chúng ta cũng không vứt bỏ thế giới này. Không vứt bỏ thế nào? Tôi tới thế giới Cực Lạc thành Bồ-tát, thành Phật rồi tôi quay lại, ngòi thuyền từ quay lại độ những chúng sanh này, vậy là đúng rồi, phải có nguyện này. Tới thế giới Cực Lạc không phải là đi hưởng phước, là tới đó học tập, sau khi học thành tựu thì quay lại giúp đỡ chúng sanh khổ nạn của thế gian này, như vậy mới đúng. Đừng nên lưu luyến thế gian này, nhìn thấy hết thấy việc ác mà thế gian này làm không nên để ở trong lòng, tại sao vậy? Đó là bình thường. Họ chưa từng tiếp nhận lời dạy bảo của thánh hiền, cũng không học Phật, phong khí xã hội hiện nay bất thiện, họ đương nhiên bị ô nhiễm, đây là đạo lý tất nhiên. Cho nên không cần để ở trong lòng, không nên trách cứ những người này.

Hỏi: Lần này tới Hồng Kông là Bồ-tát trả phí thủ tục ở Cục Công An, con cũng không biết là vị Bồ-tát nào, xem ra con không thể không tới Hồng Kông. Lúc

tới có mang 10.000 đồng, xin lão pháp sư giúp con làm bồ thí pháp, bởi vì chỉ có bồ thí pháp mới có thể được thông minh trí tuệ, con vô cùng muốn có được trí tuệ viên mãn. Con vốn dẫn dắt mấy chục người niệm Phật, đã 5 năm rồi, năm nay mới rời khỏi nhóm nhỏ niệm Phật Tịnh tông này, một mình tự tu hành, con làm như vậy có đúng không?

Đáp: Đúng hay không đúng bản thân bạn đều rất rõ ràng, không cần hỏi người khác. Ở trong Phật pháp, Phật giảng một nguyên tắc cho chúng ta, tùy duyên, tùy duyên không phan duyên. Dẫn dắt đại chúng cùng nhau cộng tu, đây cũng là duyên, bạn có duyên này, bạn có thể cùng mọi người khích lệ, cùng tu học; nếu không có duyên này, không cần miễn cưỡng, cá nhân một mình tu hành cũng có thể thành tựu, hoặc là tham gia đạo tràng khác cộng tu, như vậy đều tốt.

Hỏi: Tiếp theo là đồng tu đến từ Chiết Giang, huyện Thương Nam tỉnh Chiết Giang. Ông ấy nói cuối năm 1993 ở Lạc Dương, Hà Nam có một nhóm chúng xuất gia và vài vị pháp sư Đài Loan, khoảng hơn 20 người, làm ba thất pháp hội siêu độ ở Thương Nam, đồng thời truyền thụ pháp hội niệm Phật bát-chu tam-muội. Miệng họ niệm là “A-di-đà Phần”, hai tay buông thõng xuống dưới và không ngừng đong đưa về phía trước phía sau, để chân trần đi trên mặt đất phát ra âm thanh bình bịch, âm điệu và tiết tấu là trước chậm rồi sau dần dần chuyển sang nhanh, sau đó lại từ nhanh dần dần chuyển sang chậm, ban ngày ban đêm đều nhảy không ngừng, thu hút không ít người. Năm nay có vài vị cư sĩ ở Thương Nam lại mời nhóm sư phụ xuất gia này tới Thương Nam, đồng thời chuẩn bị xây một đạo tràng mới, để nhóm sư phụ xuất gia này ở lại, tuyên truyền niệm Phật bát-chu tam-muội lâu dài. Họ đề xướng niệm Phật năm âm, dùng võ để vẽ từng đường, tuyên truyền sau khi vãng sanh nhất định phải đắp chặn Đà-la-ni. Vị pháp sư dẫn đầu nói bản thân ở trong định nhìn thấy 600 đóa hoa sen trắng, muốn độ 600 người ở Thương Nam. Xin lão pháp sư khai thị, phương pháp niệm Phật bát-chu tam-muội là niệm như thế nào? Tay để như thế nào? Chân đi như thế nào? Pháp sư độ chúng sanh liệu có chỉ tiêu không?

Đáp: Chuyện này bạn đi hỏi vị pháp sư đó, họ tu bát-chu tam-muội thì họ biết. Phương pháp niệm Phật có rất nhiều, tôi không dám chọn bát-chu tam-muội, bát-chu tam-muội rất không dễ dàng, rất khó tu, tại sao vậy? Họ không được ngủ, không những không được ngủ, không được ngồi xuống, cho nên bát-chu tam-muội gọi là Phật lập tam-muội; chỉ được đi, chỉ được đứng, không được ngủ, một kỳ là 90 ngày. Cho nên 90 ngày bạn không được ngủ, không được ngồi xuống, là chuyện rất vất vả,

như vậy tôi chịu không nổi, cho nên tôi không tu pháp môn này. Pháp môn tôi tu là học theo đại sư Ấn Quang, pháp môn này của lão pháp sư Ấn Quang thuận tiện, mệt có thể nghỉ ngơi, có thể ngủ. Lần đầu tiên tôi đọc được bát-chu tam-muội là tỳ-kheo Đức Vân trong kinh Hoa Nghiêm, là vị thiện tri thức đầu tiên mà Thiện Tài đồng tử tới gặp trong 53 lần tham bái, ông ấy chính là tu bát-chu tam-muội. Bát-chu tam-muội thuộc về tinh tấn niệm Phật. Đây là điều kiện cơ bản nhất, phải thực sự hiểu thấu triệt lý luận, phương pháp, cảnh giới niệm Phật, nếu không bạn rất khó tu pháp môn này. Cho nên nhất định phải thực sự thông đạt những giáo lý này, sau đó mới có thể xoay chuyển cảnh giới, nếu không thì quá vất vả.

Hỏi: Đoạn sau ông ấy vẫn còn, ông ấy nói bình thường nước chúng con cúng Phật đều dùng nước sôi, liệu có thể dùng nước khoáng, nước suối hoặc nước máy chưa đun sôi cúng Phật không? Thời tiết nóng, niệm Phật trong Phật đường nhỏ ở nhà, không mặc hải thanh có được không? Niệm Phật bốn chữ và niệm Phật sáu chữ có giống nhau không? Buổi sáng đốt nhang, buổi tối có thể không đốt nhang không?

Đáp: Nếu muốn làm biếng thì đều có thể, nếu thực sự muốn tu tâm cung kính, vậy thì đương nhiên không thể. Về chuyện cúng nước này, trong buổi giảng chúng ta đã nói qua rất nhiều, nước không phải là để cho Phật uống, nếu bạn nghĩ như vậy thì sai rồi, tôi cúng ly nước đã đun sôi này, nước kia vẫn chưa đun sôi. Cúng nước, nước là biểu pháp, phải hiểu ý nghĩa này. Nếu đã là biểu pháp, tốt nhất là không cần dùng nước sôi, chỉ cần nước sạch, không có ô nhiễm, nước máy cũng được, nước suối cũng được, nước sạch sẽ. Ly nước này cúng phía trước Phật là để bản thân chúng ta nhìn, chúng ta nhìn thấy ly nước này bạn sẽ nghĩ tới, tâm Phật giống nước vậy, sạch sẽ như vậy, bình đẳng như vậy, đây là đại biểu tâm pháp, chúng ta phải tu tâm thanh tịnh, phải tu tâm bình đẳng, vậy thì bạn thực sự có được công đức cúng Phật. Nếu bạn cho rằng tôi cúng nước cho Phật uống, vậy thì bạn hoàn toàn sai rồi, Phật sao mà uống ly nước của bạn? Không có đạo lý này. Cho nên nhất định phải hiểu, trong Phật pháp thì tất cả mọi cúng dường đều là biểu pháp. Bạn nói chúng con cúng hoa, hoa cũng không phải là để cho Phật xem, đều là cho chính mình xem, nhắc nhở chính mình, hoa là nhân. Thực vật trước đơm hoa sau kết trái, hoa nở tốt, chúng ta biết được quả nhất định tốt. Cho nên, chúng ta cúng hoa là nghĩ tới chúng ta phải tu nhân tốt, chúng ta phải làm chuyện tốt, tương lai mới có quả báo tốt, hoa là đại biểu ý nghĩa này, không phải là để cho Phật xem, quả cũng không phải là để cho Phật ăn, nhất định phải hiểu đạo lý này.

Phía trước Phật cúng đèn, đốt nhang, ý nghĩa biểu pháp trong đó là đốt cháy chính mình, soi sáng người khác. Đây chính là trong xã hội, trong đời sống hàng ngày, trong đối nhân xử thế tiếp vật, niệm niệm đều nghĩ đến xả mình vì người, làm ra công hiến hy sinh thực sự, đều là đại biểu ý nghĩa này. Hương đại biểu giới định chân hương, đại biểu ngũ phần pháp thân hương. Chúng ta nhìn thấy hương này, người thấy mùi hương này thì phải nghĩ tới chúng ta phải tu giới, tu định, tu tuệ, hương đại biểu ý nghĩa này. Nếu công phu của bạn thuần thực, niệm niệm đều ở trong giới định tuệ, vậy thì hương này có đốt hay không cũng không sao; đốt chính là nhắc nhở chính mình, đốt cũng là nhắc nhở người khác. Cho nên, đạo tràng nhất định phải cúng dường, không thể thiếu. Đạo tràng là để tiếp dẫn đại chúng, cho nên nhất định phải giảng rõ ràng, giảng tường tận sự thật lý luận này, đây không phải là mê tín. Bằng không thì người khác nói bạn lạy Phật, lạy bức tượng, bạn mê tín. Thực ra hết thấy đều là dạy học, đây là dạy học kỹ thuật cao, làm gì có mê tín?

Chúng ta cúng tượng Phật, cúng tượng Phật có hai tầng ý nghĩa, một là báo ân, Phật là thầy của chúng ta, niệm niệm không quên thầy, đây là ý nghĩa báo ân. Ý nghĩa thứ hai là nhìn thấy tượng Phật, chúng ta phải biết thấy người thiện muốn sao cho bằng. Ngài là người phạm, ngài tu hành thành Phật, mình cũng phải giống ngài, mình cũng phải tu thành Phật, nhắc nhở chính bản thân mình, khích lệ chúng ta, là ý nghĩa này, điều này hoàn toàn khác với ý nghĩa lạy thần linh. Nhất định phải hiểu tại sao phải thờ cúng tượng Phật, những đồ thờ cúng ở trước tượng Phật, phải hiểu được, hiểu được ý nghĩa của chúng, bản thân chúng ta mới thực sự đạt được thọ dụng, mới đạt được lợi ích, dùng chúng để thường nhắc nhở chính mình.

Niệm Phật này không chỉ là niệm Phật, năm đó Thế Tôn còn tại thế, giảng kinh hơn 300 pháp hội, thuyết pháp 49 năm, trong kinh đức Phật nói với chúng ta, Phật không có pháp cố định nào để nói, phải hiểu đạo lý này. Cho nên, Phật mở ra tám vạn bốn ngàn pháp môn, pháp môn nào cũng đều là đệ nhất, pháp môn nào cũng đều thành tựu đạo vô thượng. Tại sao lại mở nhiều pháp môn như vậy? Căn tánh chúng sanh khác nhau, Phật thực sự là từ bi đến cực điểm, bạn nói bạn niệm Phật, bạn niệm sáu chữ niệm rất thoải mái, niệm rất hoan hỷ, vậy thì bạn niệm sáu chữ; họ niệm bốn chữ, cũng niệm rất hoan hỷ, rất thoải mái thì họ niệm bốn chữ. Không cần phải người khác niệm bốn chữ, tôi cũng nhất định niệm bốn chữ, họ niệm sáu chữ, tôi cũng nhất định niệm sáu chữ, vậy thì sai rồi; tóm lại là niệm đến thế nào? Niệm đến thân tâm chính mình thanh tịnh, niệm mất vọng tưởng, phân biệt, chấp trước của chính mình

thì mục đích này liền đạt được. Bạn vừa niệm Phật, vừa nghĩ ngợi lung tung, bạn sai rồi; vẫn nghĩ cái này đúng, cái kia không đúng, cái này tốt, cái kia không tốt, cái nào cũng tốt. Không nghĩ thì cái nào cũng tốt, muốn nghĩ thì cái nào cũng không tốt. Cho nên nhất định phải rời khỏi vọng tưởng, phân biệt, chấp trước thì câu Phật hiệu mới khởi tác dụng, giúp đỡ bạn được tâm thanh tịnh, niệm mất vọng tưởng, phân biệt, chấp trước của bạn, nhất định không được điên đảo, niệm Phật vẫn niệm ra rất nhiều phân biệt chấp trước, niệm ra rất nhiều vọng tưởng, vậy thì hết sức sai lầm rồi!

Hỏi: Tiếp theo nói, ông ấy nói có một đạo tràng niệm Phật lấy nhiều Phật làm chủ, một câu Phật hiệu không gián đoạn, bởi vì tăng chúng ít, người niệm Phật nhiều, cư sĩ liệu có thể giúp đỡ gõ khánh không? Nam chúng, nữ chúng chưa từng thọ qua tam quy có thể giúp đỡ gõ khánh không? Nếu như giúp đỡ gõ khánh, nên đi trước hay đi sau sư phụ xuất gia? Thời tiết nóng đi chân trần hoặc dép lê gõ khánh có như pháp không?

Đáp: Đây đều là những chuyện nhỏ nhặt bình thường. Trong cửa Phật có một câu nói, đây là câu mà đại sư Chương Gia nói với tôi khi tôi mới học Phật: “Phật pháp trọng thực chất, không trọng hình thức”. Chúng ta sơ học, đặc biệt là phần tử tri thức sơ học, nghe được cách nói này thì rất khâm phục, rất tán thán; trọng thực chất, không trọng hình thức. Lần thứ hai tôi nghe được câu này là cách đó mấy chục năm sau, tôi ở Singapore, tổng thống Nathan của Singapore, lần đầu tiên tôi gặp ông ấy, lúc đó ông ấy vẫn chưa làm tổng thống. Chúng tôi ngồi cùng nhau, ông ấy nói với tôi là ông ấy theo Ấn Độ giáo, ông ấy là người Ấn Độ”, ông nói: “tôi khâm phục nhất, trong tâm khâm phục nhất, tôn kính nhất là Phật giáo, Phật giáo trọng thực chất, không trọng hình thức”. Tôi nghe câu này xong liền ngậy người, câu này là đại sư Chương Gia nói với tôi mấy chục năm trước, ông ấy biết, chúng tôi ông ấy là người trong nghề, không phải người ngoài nghề. Phật giáo trọng thực chất, không trọng những hình thức này, hình thức là ở trong chùa, ở trong đạo tràng, đạo tràng phải coi trọng hình thức, tại sao vậy? Hình thức giống như sân khấu biểu diễn, đó là tiếp dẫn người sơ cơ, tiếp dẫn đại chúng; lúc bản thân nghiêm túc tu hành, những nghi quy này có rất nhiều cái đều có thể giản lược, phải biết đạo lý này. Bạn hiểu được đạo lý này, những vấn đề giống như thế này đều là vấn đề nhỏ.

Bạn nói hiện tại thọ tam quy ngũ giới, bạn thực sự thọ tam quy ngũ giới sao? Là giả, không phải là thật, tôi chưa thấy qua người nào thọ tam quy ngũ giới, [đặt] tam quy ngũ giới [lên trước] thì nguy rồi! Bạn xem thử Tịnh Nghiệp Tam Phước,

chúng ta tu Tịnh độ, Tịnh tông Học hội của chúng ta thành lập, tôi viết duyên khởi này. Trong duyên khởi tôi viết, đồng tu Tịnh tông của chúng ta dựa theo nguyên tắc chỉ đạo cao nhất, đó là Tịnh Nghiệp Tam Phước trong Quán Kinh. Điều đầu tiên trong Tịnh Nghiệp Tam Phước là “hiếu dưỡng cha mẹ, phụng sự sư trưởng, từ tâm không giết, tu thập thiện nghiệp”, bốn câu này bạn đã làm được chưa? Có rất nhiều đồng tu học Phật, bản thân đều cảm thấy rất khá, tôi rất tôn trọng thầy, tôi cũng rất hiếu thuận cha mẹ, đó là thế nào? Họ dùng tiêu chuẩn của chính mình, cảm thấy đã rất tốt rồi. Những năm này không phải chúng tôi đề xướng Đệ Tử Quy sao? Sau khi họ tham gia tọa đàm Đệ Tử Quy, đau khổ rơi lệ, mới biết được bản thân bất hiếu cha mẹ, bất kính sư trưởng, còn tự cho mình là đúng, sau khi học mới biết được mình làm được quá ít, làm được chưa đủ. Chưa làm được thập thiện nghiệp, bạn làm sao có thể thọ tam quy? Tam quy là phước thứ hai trong Tịnh Nghiệp Tam Phước, tương đương nói giống như tòa nhà ba tầng, đó là tầng thứ hai, bạn không có tầng thứ nhất, bạn làm sao có tầng thứ hai được? Cho nên bạn phải hiểu được tam quy ngũ giới hiện nay nói tới là giả, không phải là thật, nhất định phải biết điều này.

Nếu thọ tam quy, tư tưởng của bạn thuần chánh, tam quy, quy y Phật, Phật là giác, giác chứ không mê, đây là quy y Phật. Vậy bạn đã giác ngộ chưa? Bạn vẫn là mê hoặc điên đảo. Thứ hai là quy y Pháp, pháp là chánh chứ không tà, bạn là chánh tri chánh kiến, bạn không có tà niệm. Quy y Tăng là tịnh chứ không nhiễm, thân tâm của bạn thanh tịnh, bạn không có ô nhiễm. Vậy hiện tại chúng ta nghĩ thử xem bản thân mình, bản thân là mê chứ không giác, tà chứ không chánh, nhiễm chứ không tịnh, bạn quy y ở đâu vậy? Không có, cho nên phải biết điều này. Thọ tam quy ngũ giới, nhất định không được cho rằng mình thực sự có tam quy ngũ giới, đương nhiên tôi hi vọng bạn có, nhưng mà rất khó. Không làm được Thập Thiện Nghiệp Đạo, không làm được hiếu thân tôn sư thì chắc chắn không có tam quy. Không có tam quy thì làm gì có ngũ giới?

Cho nên lão cư sĩ Hạ Liên Cư dạy chúng ta, chuyện này phải thật làm, không thể giả làm. Tại sao mấy năm nay tôi đặc biệt đề xướng Đệ Tử Quy? Điều này tôi giảng rất nhiều, mọi người chắc là hiểu được, tôi khuyên mọi người học Đệ Tử Quy là cứu chính mình, bạn có Đệ Tử Quy, có Thập Thiện Nghiệp Đạo, không có tam quy ngũ giới, có thể vãng sanh Tịnh độ không? Có thể, sanh cõi Phạm Thánh Đồng Cư. Nếu bạn thực sự có tam quy ngũ giới, bạn thực sự làm được giác chánh tịnh, buông xuống mê tà nhiễm, bạn niệm Phật vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc,

không phải sanh cõi Phạm Thánh, là sanh cõi Phương Tiện Hữu Dur, không giống nhau. Đây là chuyện không dễ dàng trong xã hội hiện nay. Vào thời xưa, thật ra mà nói rất nhiều người có thể làm được Tịnh Nghiệp Tam Phước, cho dù điều thứ ba không làm được, người làm được điều thứ nhất và thứ hai vô cùng phổ biến, cho nên người vãng sanh nhiều. Hiện tại người niệm Phật vãng sanh ít, đó là vì không làm được điều đầu tiên của Tịnh Nghiệp Tam Phước, bất hiếu cha mẹ, bất kính sư trưởng, kính sư trưởng là y giáo phụng hành, đây gọi là kính, chúng ta không thể không biết điều này.

Phật pháp là sư đạo, nhất định phải hiểu điều này, Phật pháp là sư đạo. Sư đạo trong trường hợp dạy học, người thầy là lớn nhất. Chuyện này vào những năm đầu Dân Quốc, Âu Dương Cán Vô giảng rất thấu triệt, thời đó ông ấy thành lập một nội học viện, những năm đầu Dân Quốc có rất nhiều người xuất gia, đại pháp sư nổi tiếng đều từ học viện này mà ra. Người chủ trì học viện này là Âu Dương Cán Vô, ông ấy là cư sĩ, những người xuất gia này tôn sư trọng đạo, đạo lý này lúc Thế Tôn còn tại thế đã làm ra cho chúng ta thấy rồi. Năm đó Thích-ca Mâu-ni Phật còn tại thế, đồng thời là hai vị Phật trụ thế, Thế Tôn thị hiện là Phật xuất gia, cư sĩ Duy-ma thị hiện là Phật tại gia, đều là Phật. Đệ tử của Thế Tôn, những vị đại đệ tử như tôn giả Mục-kiền-liên, Xá-lợi-phất, Ca-diếp, khi gặp cư sĩ Duy-ma thì nhất định phải đánh lễ ba lạy, nhiễu bên phải ba vòng, đây là cư sĩ. Tôn sư trọng đạo này, đây gọi là hiếu dưỡng cha mẹ, phụng sự sư trưởng. Bạn đối với thầy bất kính thì bạn còn có thành tựu gì nữa?

Cho nên trong Phật pháp chỉ hỏi đạo đức, không hỏi xuất gia hay tại gia. Vị cư sĩ này có đạo đức, thực sự có đạo đức, có tu hành, họ là thầy của tôi, tôi gặp họ cũng giống như gặp Phật. Thầy của tôi là cư sĩ, lão cư sĩ Lý Bình Nam, tôi là thân phận xuất gia, thầy cũng đặc biệt yêu thương bảo hộ tôi, cũng rất tôn trọng, nhưng chúng tôi gặp thầy vẫn phải đánh lễ, đánh lễ không cần ba lạy, một lạy. Bạn bất kính thầy, bạn làm sao học được điều gì? Tuyệt đối không phải là một khi tôi xuất gia thì cao hơn người khác, vậy thì xong rồi. Đó chính là điều mà ngôn ngữ thường nói: “trước cửa địa ngục tăng đạo nhiều”. Người nào dễ đọa địa ngục nhất? Người xuất gia, bất hiếu cha mẹ, không tôn kính sư trưởng, đó là tội đọa địa ngục. Cho nên trong một đạo tràng, cư sĩ chưa thọ qua giới có thể dẫn chúng, bạn thực sự có tu hành, bạn thực sự hiếu nghi quy, bạn dẫn tốt đại chúng thì có thể. Nhưng có rất nhiều người không hiểu đạo lý này, họ sẽ hủy báng, vậy hủy báng không phải khiến người khác

tạo nghiệp sao? Không muốn khiến người khác tạo nghiệp, tốt nhất là đi thọ giới là được. Đi thọ tam quy, thọ ngũ giới, mặc dù là giả cũng chẳng sao, bản thân rõ ràng, tránh để người khác tạo khẩu nghiệp, đây gọi là phương tiện. Cho nên thông đạt quyền biến, đây là Phật pháp, rất linh hoạt, cho nên phải hiểu điều này.

Dẫn chúng, nếu như là cư sĩ tại gia từng thọ Bồ-tát giới, đắp y, đắp mạn y; chưa từng thọ qua Bồ-tát giới, chỉ thọ qua tam quy ngũ giới thì không thể đắp y, quý vị phải biết điều này, không thể đắp y, mặc áo hải thanh thì được. Áo hải thanh, chưa thọ qua tam quy ngũ giới cũng có thể mặc hải thanh, bởi vì hải thanh là lễ phục truyền thống của Trung Quốc, bạn xem trong hát kịch đều mặc áo hải thanh. Chỉ là hải thanh mà người tại gia mặc có thêu hoa, trên quần áo có thêu hoa; người xuất gia mặc màu trơn, không thêu hoa, mặc màu trơn. Hải thanh là lễ phục của người bình thường thời nhà Hán, cho nên không nhất định là tại gia hay xuất gia, đều có thể mặc, đây là lễ phục. Lúc làm Phật sự, lúc mọi người cộng tu, mặc lễ phục là thích hợp nhất, đây là có thể mặc. Mang dép lê, đi chân trần không sao cả, bạn xem Phật Bồ-tát đều đi chân trần, đều không mang giày có phải không? Mang dép lê, ở trong chùa của Nhật Bản đều mang dép lê, tôi rất quen thuộc người Nhật Bản, người xuất gia Nhật Bản đều mang dép lê.

Hỏi: Phía sau vẫn còn câu hỏi thứ tư, đĩa VCD giảng kinh đã bị hỏng, hoặc là đĩa VCD giảng kinh xem không rõ, lúc được lúc không, nên xử lý như thế nào? Tượng Phật hỏng, kinh sách hỏng nên xử lý như thế nào?

Đáp: Vấn đề này cũng rất phổ biến, nếu như hiện tại kỹ thuật in ấn phát triển, khoa học kỹ thuật thay đổi từng ngày, những đồ này hư hỏng rồi, bạn có thể xử lý chúng như vật bỏ đi, nhưng mà thế nào? Bởi vì chúng thuộc về kinh pháp, chúng ta phải có tâm tôn trọng, không được tùy tiện xử lý như rác thải, mà nên như thế nào? Chúng ta đóng gói lại, hoặc là dùng hộp nhỏ đóng gói lại, dán kín lại, hiện tại sống trong đô thị không thuận tiện, để xe chở rác lấy đi. Chúng ta đối với chúng cung kính, chứ không phải tùy tiện vứt lung tung, không được phép tùy tiện vứt lung tung. Nói tóm lại, dùng tâm cung kính xử lý, khi không thể dùng nữa thì nên đem bỏ.

Kinh sách nếu có thể sửa, đại khái hiện nay không còn thói quen sửa sách nữa, đó đều là thế nào? Sách thiện bản, sách đóng chỉ trước đây thì phải tu sửa. Giống như lần này tôi tới nước Anh, ở đại học London nhìn thấy viện nghiên cứu tiếng Trung của họ, tôi đi tham quan thư viện của họ, họ cất giữ rất nhiều sách cổ buộc chỉ, vô cùng quý báu. Phiên bản sớm nhất, tôi nhìn thấy phiên bản của thời nhà

Nguyên, cách chúng ta hiện nay 700 năm rồi; phiên bản thời nhà Minh cách chúng ta hiện nay 500 năm, họ cất giữ không ít. Nhưng trong đó thực sự có rất nhiều sách đã bị sâu mọt, vô cùng cũ nát. Những sách này nhất định phải bồi, giống như bồi tranh vẽ vậy, bồi lót thêm một tờ giấy, tuổi thọ của chúng ít nhất có thể kéo dài 500, có thể tiếp tục bảo tồn 500 năm, đây là chuyện tốt. Nhưng người nước ngoài không biết bồi, họ muốn tìm tôi giúp đỡ, tôi nói có thể, tôi nói mọi người liệt kê danh sách cho tôi xem có bao nhiêu cuốn, bao nhiêu tập, mỗi tập bao nhiêu trang, gửi sách này tới Trung Quốc, làm ở Trung Quốc, sau khi làm xong họ trả lại cho bạn. Đây là sách cũ, có giá trị, có lịch sử, chúng ta không thể tùy tiện xử lý, nhất định phải cố gắng bảo quản, tượng Phật cũng giống vậy.

Nếu là những sách in thời hiện đại, vậy thì không cần thiết, sách in hiện nay thì kỹ thuật in ấn phát triển rồi, số lượng rất lớn, không thể coi là sách thiện bản. Sách thiện bản, sách cổ này không thể đánh dấu, không được viết chữ lên đó, tại sao vậy? Phải truyền cho đời sau, phải truyền cho người khác, vậy bạn viết lung tung lên sách thì có lỗi với người đời sau. Nhưng sách in hiện nay của chúng ta, bạn có thể đánh dấu, bạn có thể viết chữ, không sao cả, cũng tương đương với sổ ghi chép của bạn vậy. Nói tóm lại là tâm tôn trọng, tâm quý tiếc, phải nghĩ tới lợi mình lợi người.

Hỏi: Câu hỏi thứ năm nói, có người muốn quy y, nhưng người không tới, lại ủy thác cho người khác quy y thay có được không? Sau khi quy y vẫn phải giúp người trong nhà mua thịt, mua cá, nấu cá, có lúc thậm chí mua con vật còn sống, vậy thì phải làm sao?

Đáp: Lúc này tôi nói rồi, quy y đều không phải là thật, đều là hình thức, đều không phải là thật. Nếu trong nhà vẫn có người muốn ăn những cá tôm sống này, vậy thì bạn không thể không làm giúp họ; nếu đó là cha mẹ của bạn, bạn không giúp cha mẹ làm thì gọi là bất hiếu, bạn nhất định phải hiếu dưỡng cha mẹ, bạn vẫn phải làm. Vẫn phải làm như thế nào? Sau khi mua về, bạn niệm chú vãng sanh cho chúng, làm tam quy y cho chúng, như vậy thì chúng rất hiếm có, chúng làm súc sanh, chúng làm sao lại gặp được cơ hội này? Chúng ta làm tam quy cho chúng, niệm chú vãng sanh cho chúng, niệm Phật cho chúng, tiễn chúng vãng sanh, khuyên bảo chúng sau này đừng làm súc sanh nữa, tốt nhất là niệm Phật cầu sanh Tịnh độ. Bạn làm Phật sự thay chúng, siêu độ chúng, vậy là đúng rồi, vậy cũng không có lỗi với chúng. Quy y, người khác có thể thay thế, phải thật tâm quy y. Năm đó đại sư Ấn Quang còn tại thế, chúng ta đọc được trong Văn Sao thì thấy được, có rất nhiều người không cách nào tới đạo

tràng được, dùng thư từ qua lại để quy y, ngài gửi giấy chứng nhận quy y cho họ, có ví dụ này, nên chuyện này là có thể; nhưng nhất định phải hiểu ý nghĩa của quy y, bạn quy y không hiểu ý nghĩa, vậy thì không có hiệu quả. Giống như chúng tôi cũng giảng mấy lần, làm thành đĩa, cũng có tập sách nhỏ, thọ trì tam quy. Cho nên tam quy ngũ giới giảng rất nhiều, mọi người phải xem trước, tìm hiểu trước, rõ ràng trước, sau đó y giáo phụng hành, nghi thức đó rất đơn giản, thậm chí là thư từ qua lại, chúng tôi đều có thể gửi giấy chứng nhận quy y cho bạn.

Hỏi: Tiếp theo là câu hỏi thứ sáu, ông ấy nói đây là vấn đề tồn tại phổ biến, không ít người chuyên môn lay kinh rồi bán lấy tiền, chủ yếu bán kinh Đại Thừa Diệu Pháp Liên Hoa, một bộ 180 đồng, một bộ kinh Địa Tạng Bồ-tát Bản Nguyên 40 đồng, còn có kinh Di-đà, kinh Tam Quán v.v... giá cả khác nhau, người mua kinh mục đích là cầu tiêu tai tránh nạn, cát tường bình an, cầu kinh doanh phát đạt, cầu phát tài, cầu học hành tiến bộ, cầu thêm phước thêm thọ, cầu siêu độ vong linh v.v... Những cư sĩ bán kinh này 99% không biết tụng kinh Liên Hoa, hơn 90% không biết tụng kinh Địa Tạng. Tụng những kinh này, phương pháp của họ là để kinh ở trên bàn, tụng một câu kinh lay một lay, tụng một câu kinh lay một lay, luôn tụng như vậy, họ tụng những kinh này trên giấy vàng, giấy bạc, sau đó ở trước mặt Bồ-tát hoặc bài vị vong linh đốt đi, để đạt được hiệu quả mà họ tưởng tượng.

Đáp: Lời này nói không hề sai, là hiệu quả mà họ tưởng tượng, không phải là hiệu quả thực sự, cho nên lời này bạn không cần hỏi tôi, lời mà bạn nói quá hay, là hiệu quả mà họ tưởng tượng. Sự thực thì sao? Thực ra hoàn toàn vô dụng, đây là thuộc về mê tín, đây thực sự cũng tạo thành hiểu lầm rất lớn đối với Phật giáo. Tiêu tai tránh nạn, trong Phật pháp nói tu phước, tu phước thì phải xả mình vì người, thực sự giúp đỡ người khổ nạn, giúp đỡ người cần giúp đỡ, toàn tâm toàn lực chăm sóc, cách làm này là đúng. Tụng kinh nhất định phải tự mình tụng, người khác tụng thay giúp bạn, làm gì có đạo lý này? Nếu đạo lý này có thể thành lập, Thích-ca Mâu-ni Phật, A-di-đà Phật không thay mình tụng kinh thì các ngài không từ bi, vậy mình còn cần tụng kinh sao? Mình không cần tụng nữa, mọi người nghĩ thử xem làm gì có đạo lý này? Không có đạo lý này, cho nên nhất định phải tự mình tụng kinh, tự mình tụng, tự mình phải hiểu, tự mình phải y giáo phụng hành mới có thể sanh ra hiệu quả. Nếu bản thân biết tụng, có thể hiểu, làm không được, vẫn là không có hiệu quả, hiệu quả đó là hiệu quả mà bạn tưởng tượng ra, không phải là thật.

Hỏi: Phía sau ông ấy vẫn còn một câu, xin lão pháp sư từ bi khai thị, ông ấy nói người mua kinh có thể đạt được lợi ích chân thật gì? Người bán kinh sẽ có được quả báo thế nào?

Đáp: Điều này cư sĩ Giang Dật Tử của Đài Loan có một bức tranh Địa Ngục Biến Tướng Đồ, mọi người xem thử sẽ hiểu được, sẽ biết được buôn bán này có được quả báo như thế nào, bạn sẽ hiểu được, trong Địa Ngục Biến Tướng Đồ của ông ấy có.

Hỏi: Phía sau vẫn còn câu hỏi thứ bảy, nói người mất lúc còn sống tin Phật, niệm Phật, bởi vì con cái người thân trong nhà không hiểu Phật pháp, không nghe ban hộ niệm khuyển giải, cũng không tham gia trợ niệm, chúng con đi trợ niệm chẳng qua là đi giữ thi thể, đợi sau khi chúng con rời đi, họ vẫn bày rượu, sát sanh, vô cùng náo nhiệt, tình huống này ban hộ niệm chúng con liệu có nên tới giúp đỡ trợ niệm?

Đáp: Giúp đỡ trợ niệm là tấm lòng từ bi, cho dù người nhà họ không tin tưởng cũng có chỗ tốt, tại sao vậy? Họ nhìn thấy được, họ nghe thấy được, nhà Phật nói: *“Một khi lọt vào tai, vĩnh viễn thành hạt giống đạo”*. Họ làm ra những chuyện không như pháp, họ sẽ thọ quả báo. Nhưng sau khi họ thọ hết tội báo, hạt giống Phật của họ sẽ khởi tác dụng, không phải trong đời này, mà là đời sau, kiếp sau vẫn là có chỗ tốt. Nếu như có chỗ tốt, vậy thì chúng ta có thời gian này, có cơ hội này, vẫn là tới làm tốt, cho nên phải hiểu đạo lý này.

Hỏi: Câu hỏi tiếp theo nói, đưa tang, người thân bạn bè tặng vòng hoa, đội nhạc tấu nhạc, sát sanh bày tiệc rượu, vô cùng náo nhiệt, dù người mất không được lợi ích, nhưng người làm như vậy vẫn rất nhiều. Các liên hữu đề nghĩ phải thay đổi phương thức đưa tang truyền thống này, động viên người thân bạn bè không nên tặng vòng hoa, niệm Phật, ăn chay, không sát sanh, tổ chức thành một đội ngũ đưa tang niệm Phật. Trước tiên là xe nhỏ chạy phía trước mở đường, trên nóc xe đặt tượng A-di-đà Phật đứng tiếp dẫn, trong xe phát câu Phật hiệu A-di-đà Phật, tiếp theo là 12 cây tràng phan do 12 người cầm, trên tràng phan thêu danh hiệu A-di-đà Phật. Trước ngực mỗi người đeo huy hiệu có khắc “Nam Mô A-di-đà Phật”, tiếp đó là đội nhạc Tây tấu “Nam Mô A-di-đà Phật”, sau cùng là tro cốt của người mất hoặc là người thân của người đó. Đội ngũ niệm Phật A-di-đà Phật, trước ngực đeo [huy hiệu] A-di-đà Phật, đội nhạc tấu A-di-đà Phật, ngay ngắn nghiêm trang đi qua con đường lớn, đi qua thôn trang, dọc theo con đường chắc hẳn sẽ giúp rất nhiều chúng sanh gieo

xuống hạt giống kim cương bất hoại. Xin hỏi lão pháp sư, đề xướng làm như vậy có được không?

Đáp: Có thể, rất tốt, vô cùng tốt.

Hỏi: Vị này là cư sĩ Chu ở Cáp Nhĩ Tân, ông ấy có hai câu hỏi, niệm Phật đường chùa Cực Lạc ở Cáp Nhĩ Tân phát đĩa niệm Phật có tiết tấu rất nhanh, đại chúng chúng con niệm Phật theo nhanh như vậy, không biết có như pháp không?

Đáp: Niệm Phật nhanh hay chậm không quan trọng, phía trước đã từng nói với mọi người, chỉ cần niệm được tâm địa thanh tịnh, niệm mất vọng tưởng, phân biệt, chấp trước, tập khí của bản thân là được, sẽ có cảm ứng. Có một số người thích nhanh, có một số người thích chậm, những điều này trong buổi giảng đã nhắc tới rất nhiều lần, tóm lại là thích hợp với chính mình thì có lợi ích nhất đối với bản thân.

Hỏi: Thứ hai ông ấy nói bản thân con nghiệp chướng hiện tiền, bị bệnh nặng, bác sĩ chẩn đoán là bệnh không chữa được, trên người còn có linh quý dựa thân đã bốn năm, hiện tại niệm Phật nghe kinh điều giải cũng chưa rời đi, xin hỏi lão pháp sư làm sao điều giải?

Đáp: Họ vẫn chưa rời đi là do công lực của bạn chưa đủ, tiếp tục nỗ lực niệm. Con người, quý đều thông tình đạt lý, dùng tâm chân thành điều giải, thông thường đều sẽ tiếp nhận. Họ không thể tiếp nhận, bởi tâm chân thành của chúng ta chưa đủ, hết thầy phải quay đầu lại, tìm nguyên nhân từ bản thân mình.

Hỏi: Vị này là cư sĩ Lý ở Hồng Kông, ông ấy nói con trai con là người đồng tính luyến ái, ông ấy nói thời gian đầu con trai cũng rất muốn sửa đổi nhưng không cách nào làm được. Ông ấy xem rất nhiều sách phân tích nguyên nhân [dẫn đến] đồng tính luyến ái, trong đó nói tới có một số người đồng tính luyến ái là bẩm sinh, sanh ra đã như vậy, không phải là bản thân lớn lên mới lựa chọn, không thể thay đổi, ông ấy rất muốn biết Phật giáo có quan điểm như thế nào về đồng tính luyến ái? Phật giáo có nói tới vấn đề đồng tính luyến ái không? Nếu có, xin [cho biết] khai thị ở trong bộ kinh nào?

Đáp: Hình như trong kinh điển Phật giáo không nhắc tới điều này, đồng tính luyến ái có thể là xã hội trước đây không có, đây là hiện tại mới xuất hiện, mới có. Tôi tới nước Mỹ mới nhìn thấy, biết được có chuyện như vậy, trước đây trong xã hội Trung Quốc của chúng ta chưa từng nghe nói tới. Không chỉ là đồng tính luyến ái, ngay cả nam nữ yêu đương đều có vấn đề, đặc biệt là vào thời đại hiện nay. Thời

đại hiện nay, bạn xem thử tình hình bạo lực trong xã hội này, quan hệ vợ chồng rất khó duy trì, cho nên tỷ lệ ly hôn vô cùng cao. Có một số đồng tu nói với tôi, tỷ lệ ly hôn trên toàn thế giới đã vượt qua 30%, con số này thật đáng sợ. 30% tức là 1/3, cứ ba gia đình thì có một gia đình ly hôn. Ly hôn, bạn chưa có con cái thì còn được, nếu bạn có con cái, đứa trẻ này đáng thương, đứa trẻ trở thành đơn thân, sự phát triển giới tính của chúng không bình thường, tương lai tạo thành rất nhiều tội ác cho xã hội, nếu bạn là đôi vợ chồng ly hôn, bạn có phải chịu trách nhiệm không?

Hiện tại thống kê thanh thiếu niên phạm tội, 90% đều là vấn đề gia đình, gia đình đầy đủ thì trẻ nhỏ mới không phạm tội. Cho nên hiện tại là cha con không thân thiết, vợ chồng không có đạo nghĩa, vậy thì nguy rồi! Đây chính là nguyên nhân căn bản [dẫn đến] cả xã hội này động loạn và thiên tai nhân họa. Cho nên trước đây làm gì nói tới chuyện yêu đương? Không có, vợ chồng kết hợp là lệnh của cha mẹ, lời của mai mối, làm gì có tự do yêu đương, không có đạo lý này, nhưng thời đó con người đều hiếu thuận cha mẹ, cho nên gia đình của họ trải qua rất tốt, mấy ngàn năm đều là như vậy. Hiện tại nhất định phải tranh, tranh nam nữ bình đẳng, phải tranh tự do yêu đương, càng yêu thế giới càng loạn, vấn đề càng ngày càng nghiêm trọng, tai nạn càng ngày càng nhiều. Vẫn là lời người xưa có đạo lý, những điều con người hiện nay nghĩ đều sai rồi. Nếu như cậu ấy muốn học, học nhiều *Đệ Tử Quy*, học nhiều kinh *Thập Thiện Nghiệp Đạo*, vấn đề của cậu ấy có thể giải quyết, kinh *Thập Thiện Nghiệp Đạo* và *Đệ Tử Quy*.

Hỏi: Đây là đồng tu Tổng từ Indonesia, ông ấy nói đệ tử không may vào trung tuần tháng 12 năm 2004, mắc bệnh lưỡi quái lạ không thể tưởng tượng, cảm giác hình như mọc thêm hai sợi gân thịt dưới lưỡi, phần gốc lưỡi có cảm giác bị chuột rút, cho dù gắng gượng mở miệng nói chuyện, cảm thấy rất không thoải mái. Vì nguyên do này mà đệ tử cũng không dám mở miệng nói chuyện nữa, trở thành người câm một nửa. Mà bệnh này ngày càng nghiêm trọng, khiến bản thân con không thể ngủ được vào buổi tối, khó có thể ngủ lại khi thức dậy vào nửa đêm, cũng khiến bản thân con bị bệnh trầm cảm nghiêm trọng. Trước đó vào năm 2002, hai năm rưỡi trước khi con bị bệnh quái lạ này, đệ tử bị đau bệnh do bệnh *nhược cơ hầu họng*, khiến âm thanh khàn khàn, căn cứ theo chỉ thị trong thư trả lời của một vị kim cương thượng sư Mật Tông ở Đài Loan, [nguyên nhân] tạo nên căn bệnh lưỡi quái lạ của đệ tử là do một linh hồn sơ sinh của đời trước tới báo oán thù. Mà đệ tử sau khi bị bệnh quái lạ này, ngay lập tức sửa lỗi đổi mới, tận lực bố thí hành thiện, in sách thiện, phóng sanh

v.v... hi vọng đem công đức phóng sanh hồi hướng cho oán thân trái chủ, hi vọng có thể hóa giải oán thù. Mỗi chủ nhật đệ tử cũng tới niệm Phật đường cầu Phật Bồ-tát gia trì, cầu nguyện ma bệnh của đệ tử sớm ngày rời đi, nhưng đến hôm nay đệ tử cảm thấy bệnh lưỡi quái lạ vẫn không chút chuyển biến tốt nào. Thứ hai, đệ tử thường nghe pháp sư giảng kinh trên tivi nhắc tới, muốn trị khỏi bệnh oan nghiệp, cần phải tìm được người biết hóa giải tới hóa giải, mới có thể trị khỏi bệnh lạ, hiện tại đệ tử nên làm như thế nào? Nên tới nơi nào tìm pháp sư có đức hạnh, phát tâm từ bi giúp đệ tử tiêu tai giải nạn, khiến đệ tử sớm ngày thoát khỏi biển khổ?

Đáp: Bạn có thể có tâm này là vô cùng hiếm có, từ nay về sau nhất định phải phát nguyện này, không được kết oán với hết thảy chúng sanh nữa, hết thảy chúng sanh bao gồm động vật nhỏ. Chúng ta thường nói, mùa hè rất nhiều muỗi, muỗi tới đốt bạn, bạn bằng lòng bố thí, bạn cúng dường chúng một bữa, bạn không bằng lòng bố thí, bạn đuổi chúng đi, không nên đánh chết chúng. Từ những chỗ nhỏ nhặt này nghiêm túc mà làm, oán kết mới có thể hóa giải. Thực sự trì giới niệm Phật, giới luật này không cần nói nhiều, chính là thập thiện nghiệp là được, nghiêm túc tu thập thiện nghiệp, niệm Phật cầu sanh Tịnh độ, đem công đức bản thân mình tu học được hồi hướng cho hết thảy oan thân trái chủ quá khứ, hiện tiền, phải thật làm. Vẫn chưa có hiệu quả là do mình làm vẫn chưa đủ, vẫn phải tiếp tục nghiêm túc nỗ lực. Cũng giống như vừa nãy tôi nhắc tới một số đồng tu, bản thân tự cho rằng hiếu thuận cha mẹ, tôn kính sư trưởng đã làm rất tốt, nghe Đệ Tử Quy xong mới biết còn kém xa, mới biết bản thân không được, đạo lý giống như vậy. Chúng ta nhất định phải thường nghe kinh, thường học tập Đệ Tử Quy thì mới thực sự phát hiện bản thân mình đích thực chưa đủ, biết được quá ít, tiêu chuẩn quá thấp, cho nên không cách nào cảm động những oan thân trái chủ này tới hóa giải, nhất định phải nghiêm túc nỗ lực từ bản thân mình.

Hỏi: Tiếp theo ông ấy nói, ông nói bệnh lưỡi quái lạ mà đệ tử mắc phải sáu tháng gần đây, liệu có liên quan đến bệnh nhược cơ hầu họng, âm thanh khàn khàn mà con mắc phải ba năm trước không?

Đáp: Tôi nghĩ là có lẽ có liên quan. Lúc phát bệnh, nếu tính cảnh giác của bạn cao, vào lúc đó nếu học sám hối, có thể bệnh của bạn sẽ khỏi, sẽ không bị nặng thêm. Lúc đó bạn chưa ý thức được, chưa hết lòng nỗ lực đoạn ác tu thiện, cho nên hiện tại trở nên càng nghiêm trọng hơn.

Hỏi: Sau cùng ông ấy nói, mỗi lần đệ tử đều tiên hành phóng sanh một mình, trước khi phóng sanh đều niệm thầm một biến chú Đại Bi, hơn 30 câu Nam Mô Bảo Kế Như Lai, Bảo Thắng Như Lai, Thích Ca Như Lai, Lục Tự Đại Minh Chú, sau cùng niệm thầm kệ hồi hướng, chứ không mang những con vật phóng sanh tới Phật đường nhờ pháp sư thọ tam quy y và niệm Phật cho chúng, làm như vậy có đúng không? Phóng sanh như thế nào mới được coi là như pháp?

Đáp: Cách phóng sanh của bạn rất như pháp, chỉ còn thiếu là bạn nên làm tam quy y cho những con cá hoặc những chim thú được phóng sanh này, không nhất định phải thỉnh pháp sư, bạn tự mình làm tam quy y là được. Tam quy y này, lúc niệm là “quy y Phật, không đọa địa ngục; quy y pháp, không đọa ngã quỷ; quy y tăng, không đọa bàng sanh”, bạn niệm ba lần như vậy cho chúng, quy y như vậy cho chúng, khuyên chúng niệm Phật, cầu sanh Tịnh độ, vĩnh viễn thoát khỏi thân súc sanh, như vậy là như pháp.

Hỏi: Đây là cư sĩ Quách ở Hồng Kông, ông ấy nói năm 1999 mẹ con vắng sanh ở Canada, năm nay trước thanh minh con có cảm ứng mẹ đã vắng sanh, đã vắng sanh rồi, phải tới đạo tràng của pháp sư Tịnh Không, nơi này mới có thể giúp mẹ. Vốn định làm pháp hội cho mẹ vào tháng bảy, trước đó vẫn luôn làm pháp hội cho mẹ nhưng mẹ nói làm pháp hội không có tác dụng. Sau khi con tới nơi này con rất hoan hỷ, cũng rất cảm ân, sáng sớm mỗi ngày đều tới tụng kinh niệm Phật, nghe lão pháp sư giảng kinh. Rất cảm ân tìm được người thầy thực sự, lại gặp được pháp sư giảng kinh ở Hồng Kông vào tháng năm, con nghe rất hoan hỷ, còn thọ tam quy ngũ giới ở lầu 11. Nhưng ngày thứ hai sau khi quy y con bắt đầu cảm thấy không thoải mái, sau đó tới Đài Loan đi bác sĩ kiểm tra sức khỏe, kiểm tra một tháng, thân thể không có vấn đề; sau khi bác sĩ khoa tâm thần kiểm tra cho con nói rằng con hiện tại giống như một đứa trẻ sơ sinh, không thể tự sinh hoạt, có lúc nhớ có lúc không nhớ, phải cả đời uống thuốc tâm thần. Lúc con tỉnh táo con tự biết nghiệp chướng hiện tiền, nhưng có lúc không nhớ chuyện của chính mình. Hiện tại muốn thỉnh lão pháp sư từ bi, tại sao khi con phát tâm niệm Phật, tìm được chánh pháp thì lại phát sinh tình huống như vậy trên người con, khiến con có lúc không thể niệm Phật, không biết nên làm như thế nào?

Đáp: Chuyện này gọi là “đạo cao một thước, ma cao một trượng”. Khi bạn chưa phát tâm thực sự dụng công, oan thân trái chủ không tới tìm bạn, tại sao vậy? Sau này vẫn có cơ hội. Bạn muốn thực sự học Phật, muốn cầu sanh Tịnh độ, họ liền

gấp gáp, nếu họ không tìm bạn thì sau này không còn cơ hội nữa, sau này bạn tới thế giới Tây Phương Cực Lạc làm Phật, họ vĩnh viễn không tìm thấy bạn nữa. Có thể thấy được rằng oan thân trái chủ này không tha cho bạn. Cho nên, chúng ta phải nghiêm túc làm theo lời dạy bảo của Phật-đà trong kinh điển, thực sự cầu sám hối, thực sự hóa giải oan kết với những oan thân trái chủ này. Thông thường phương pháp có hiệu quả nhất, nếu như bạn không có cách nào tụng kinh, bạn nhờ người thân bạn bè, họ có thể giúp bạn, phát tâm giúp đỡ bạn, vô cùng có hiệu quả, nhờ họ thay bạn tụng kinh Địa Tạng hồi hướng cho oán thân trái chủ, đây là phương pháp rất hay. Người thân bạn bè thay bạn tụng kinh Địa Tạng còn có hiệu quả hơn pháp sư thông thường tụng, tại sao vậy? Siêu độ quan trọng nhất là người siêu độ, người siêu độ phải có đạo đức thực sự, vậy thì đương nhiên là tốt nhất, nhưng không tìm được người như vậy; tìm không được thì bắt đắ dĩ mà tìm cách thứ hai, đó chính là thành tâm thành ý, tụng kinh, niệm Phật hồi hướng cho bạn, tâm chân thành khởi tác dụng. Cho nên tâm chân thành của người thân bạn bè chính mình, đây là có thể giúp đỡ được, tìm vài người thay bạn tụng. Số bộ tụng, trước tiên bạn có thể bắt đầu tụng một trăm bộ, một trăm bộ vẫn chưa hiệu quả, tôi lại tụng một trăm bộ. Một trăm bộ đó tôi tin rằng tình hình của bản thân nhất định sẽ cải thiện, sau khi cải thiện thì bản thân nhất định phải tụng, thời gian dài duy trì tụng kinh, hành thiện, vậy thì sẽ có tác dụng. Oan gia nên giải không nên kết, không thể kết oán, kết oán rất phiền phức, không phải là đời này, đời đời kiếp kiếp oan oan tương báo bao giờ mới dứt, đôi bên đều đau khổ. Hôm nay họ tới báo thù bạn, bạn cảm giác đau khổ, họ cũng đau khổ, đều không dễ chịu, cho nên oán nhất định phải hóa giải.

Hỏi: Vị này là cư sĩ Vương ở Quảng Châu, thứ nhất là làm việc ở chùa không cẩn thận tổn hại vật thường trụ, lúc đó lại không biết bồi thường, sau này mới biết. thời gian quá lâu rồi, nên tính toán giá trị bồi thường như thế nào mới không bị coi là xâm phạm tổn hại thường trụ?

Đáp: Tổn hại vật thường trụ có tội, có lỗi, bạn đây là không cẩn thận, không phải cố ý, đây là lỗi không phải là tội, lỗi nhỏ hơn tội rất nhiều. Hiện tại bạn biết được, bạn có tâm muốn bồi thường, bạn làm nhiều việc thiện hồi hướng là được, không cần phải ghi nhớ, không cần để chuyện này ở trong lòng, không cần thiết, từ nay về sau đoạn ác tu thiện, đây mới thực sự là bồi thường.

Hỏi: Cư sĩ làm việc trong chùa, đem vật thường trụ về phòng dùng có phải là phạm tội trộm cắp không?

Đáp: Đúng vậy, chuyện này tốt nhất không nên làm, nếu lấy đồ thường trụ, nhất định phải nói rõ với thường trụ, thầy ấy đồng ý thì không sao. Thông thường là nói với giám viện, thầy đương gia, hoặc là nói với trụ trì, chỉ cần họ là người phụ trách, họ đồng ý thì không có vấn đề.

Hỏi: Làm việc trong nhà bếp, nấu hơi nhiều đồ ăn, để đến bữa thứ hai ăn có được không?

Đáp: Có thể, chỉ cần đồ ăn chưa hư hỏng. Hiện tại thông thường trong chùa đều có tủ lạnh, nếu như nói cấp đông vẫn có thể giữ được tươi ngon. Đương nhiên tốt nhất là, giống như thời xưa không có tủ lạnh, sinh hoạt vào mùa hè, chúng tôi là trưởng thành ở nông thôn, cơm và đồ ăn phân lượng không nhiều, đều là nấu ít, tức là nhất định sẽ ăn hết, nhất định sẽ ăn không đủ, ăn không đủ thì ăn cái gì? Không đủ thì ăn dưa cải muối, cho nên nhà nhà đều có dưa cải muối. Sau khi bạn ăn xong món ăn mới làm, nếu vẫn còn muốn ăn thì bổ sung thêm một ít dưa cải muối, phương thức này rất hay, cho nên người trước đây có phương pháp của người trước đây, họ sẽ không để dư đồ ăn.

Hỏi: Nhìn thấy pháp sư cá biệt ở trong chùa đối nhân xử thế không như pháp lắm, nhin không được muốn trao đổi ý kiến với pháp sư cá biệt này, có bị coi là nói lỗi của tăng nhân không? Nên xử lý như thế nào mới như pháp?

Đáp: Lúc bạn khuyên bảo họ cần phải không có người thứ ba nghe thấy, vậy thì như pháp, vậy thì không phải là nói lỗi của tăng nhân. Nói lỗi của tăng nhân là sau lưng họ phê bình họ, đây là nói lỗi lầm của người xuất gia, hoặc là khi nói họ, có rất nhiều người đều nghe thấy, như vậy không được, đây là kết oán thù.

Hỏi: Câu hỏi thứ năm, chùa đã xây xong rồi, mời người tới xem phong thủy có như pháp không? Căn phòng nào bị cho là phong thủy không tốt, cư sĩ có thể ở trong đó không?

Đáp: Bạn nghĩ thử xem bạn có muốn ở đó không? Cái gọi là phong thủy chính là hoàn cảnh sinh sống, nơi bạn sinh sống thân tâm đều rất an ổn, rất thoải mái, vậy thì phong thủy tốt, nếu như ở nơi này cảm thấy rất khó chịu, vậy thì phong thủy nơi này không tốt. Thánh hiền xưa, đặc biệt là trong Phật pháp, Phật pháp dạy rất hay: “hết thầy pháp từ tâm tướng sanh; cảnh tùy tâm chuyển”, hai câu này quá quan trọng. Cho thấy điều gì? Cho thấy không phải phong thủy chuyển chúng ta, là chúng ta chuyển phong thủy. Cho nên nói: “người phước ở đất phước, đất phước người phước

ở”. Tôi có phước, tôi có đức hạnh, phong thủy nơi này không tốt, tôi ngồi ở chỗ này, phong thủy liền trở nên tốt, chúng ta chuyển phong thủy, không phải là phong thủy chuyển chúng ta, bản thân chúng ta không thể tu thiện, đi tới đâu cũng không tốt, nơi có phong thủy tốt, bạn tới đó ở cũng không tốt, chúng tôi trong kinh điển cũng giảng rất nhiều đạo lý này.

Hỏi: Câu hỏi cuối cùng, ông ấy nói ngôi chùa này trì ngô, buổi trưa mà lấy trái cây ở trai đường mang về phòng cho người khác, như vậy có phạm tội trộm cắp không?

Đáp: Tất cả đều nói rõ với thường trụ là được, nếu như thường trụ không đồng ý là phạm tội trộm cắp. Những chuyện này trong xã hội hiện nay đã không còn là chuyện lớn, đều là chuyện nhỏ, có thể lưu ý đến giới nhỏ thì bạn sẽ không phạm lỗi lầm lớn. Nhưng quan trọng nhất vẫn là phải học kinh Thập Thiện Nghiệp Đạo, vẫn là phải học Đệ Tử Quy, đây là chúng ta thực sự cắm rễ trong hành môn. Phía sau vẫn còn không ít trang, chúng ta để lại thứ sáu tuần sau tiếp tục trả lời. Tốt rồi, hôm nay đã hết thời gian.